

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

<i>Πρόλογος</i>	17
-----------------------	----

Εισαγωγή

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΤΡΟΧΙΕΣ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

Μεθοδολογικά και εννοιολογικά σχόλια

Η σημασιολογία στην οικονομική ορολογία	23
Διαφορές μεταξύ επιστημονικής θεωρίας και αξιωματικής θεώρησης	26
<i>(I) Βασικές μεθοδολογικές παρατηρήσεις</i>	26
<i>(II) Οικονομική σκέψη και καπιταλιστική δυναμική</i>	31
Αναπτυξιακή οικονομική: κύρια συμπεράσματα	38
<i>(I) Η δυναμική της μεγέθυνσης και της ανάπτυξης και η μεταξύ τους αμφίδρομη σχέση αίτιου-αιτιατού</i>	38
<i>(II) Στοιχεία θεσμικής οικονομικής στην αναπτυξιακή δυναμική: οι ρόλοι των αγορών και του κράτους</i>	43
<i>(III) Οι ανισότητες και η πρόκληση διαφορετικών συνθηκών δυϊσμού αλλά και ένδειας στη μακρόχρονη εξέλιξη των καπιταλιστικών συστημάτων</i>	50
Συμπερασματικές γενικές παρατηρήσεις	54
<i>Σημειώσεις</i>	55

Πρώτο Κεφάλαιο

ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΕΓΕΘΥΝΣΗ

Σχέσεις αιτιότητας και διαδικασίες
οικονομικής δυναμικής

Εισαγωγή	61
Τμήμα Α: Εννοιολογικές καταβολές και εξέλιξη θεωριών μακροοικονομικής μεγέθυνσης	64
Τμήμα Β: Υποδείγματα μακροοικονομικής μεγέθυνσης	77
<i>Γενικές παρατηρήσεις</i>	77
<i>Τμήμα Β (I): Το πλέγμα αποταμιεύσεων-συσσώρευσης κεφαλαίου (το υπόδειγμα Harrod-Domar και οι προεκτάσεις του)</i>	82
<i>Τμήμα Β (II): Νεοκλασική προσέγγιση της μακροοικονομικής μεγέθυνσης</i>	90
<i>B(II)1 Κύριες παραδοχές του παραδοσιακού νεοκλασικού υποδείγματος</i>	91
(I) Η κεφαλαιώδης σημασία των σταθερών οικονομικών κλίμακας	91
(II) Ιδιότητες της τεχνογνωσίας ως οικονομικού αγαθού	93
(III) Λειτουργικές και τεχνολογικές ιδιότητες παραγωγικών σχέσεων	94
(IV) Ευελιξία, πληρότητα και ανταγωνιστικές συνθήκες στις αγορές	95
(V) Απουσία συνειδητά επιδιωκόμενων εξωτερικών οικονομικών επιδράσεων	98
<i>B(II)2 Η δυναμική της μεγέθυνσης κατά το νεοκλασικό υπόδειγμα</i>	99
<i>B(II)3 Κριτική του παραδοσιακού νεοκλασικού υποδείγματος</i>	102

<i>Τμήμα Β (ΙΙΙ): «Νέα», ενδογενή υποδείγματα</i>	
<i> μεγέθυνσης</i>	106
<i> Β(ΙΙΙ)1 Τα οικονομικά της ενδογενούς</i>	
<i> μεγέθυνσης στα «νέα» υποδείγματα</i>	114
<i> Β(ΙΙΙ)2 Κριτική αξιολόγηση των ενδογενών</i>	
<i> υποδειγμάτων μακροοικονομικής</i>	
<i> μεγέθυνσης</i>	121
<i> (Α) Εναλλακτικές θεωρήσεις με άμεση</i>	
<i> αναγνώριση της θεσμικής</i>	
<i> οικονομικής</i>	123
<i> (Β) Μεθοδολογικό περιεχόμενο</i>	
<i> οικονομικών παραδοχών των</i>	
<i> ενδογενών υποδειγμάτων</i>	
<i> μεγέθυνσης</i>	125
<i> (Γ) Διαφορετικότητα και ιδιαιτερότητα</i>	
<i> συνθηκών οικονομικής</i>	
<i> μεγέθυνσης</i>	128
<i> (Δ) Η εμπειρική επαλήθευση</i>	
<i> επαγωγικών θεωρητικών</i>	
<i> συμπερασμάτων</i>	129
Τμήμα Γ: Εξελικτική οικονομική	131
<i> Γ.1 Εισαγωγικό πλαίσιο εννοιών και περιεχομένων</i>	
<i> της εξέλιξης</i>	131
<i> Γ.1.1 Η εξελικτική τροχιά βάσει κριτηρίων επιλογής</i>	131
<i> Γ.1.2 Η δυναμική της εξελικτικής οικονομικής</i>	
<i> θεώρησης</i>	135
<i> Γ.2 Εννοιολογικά συστατικά υποδειγμάτων κοινωνικής-</i>	
<i> οικονομικής μετεξέλιξης</i>	136
<i> Σημειώσεις</i>	144

Δεύτερο Κεφάλαιο
ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ
ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΔΥΝΑΜΙΚΗ

Αναδυόμενα μακροοικονομικά φαινόμενα και ιδιαιτερότητες αναπτυξιακών τροχιών	153
<i>(α) Η νεοκλασική προσέγγιση στη μακροοικονομική δυναμική</i>	156
<i>(β) Εναλλακτικές προσεγγίσεις μακροοικονομικής δυναμικής</i>	159
Τμήμα Α: Κοινωνικοί λογαριασμοί και οικονομικές σχέσεις	162
<i>Γενικές παρατηρήσεις</i>	162
<i>Τμήμα Α (I): Αρχές κοινωνικής λογιστικής</i>	164
<i>Τμήμα Α (II): Μήτρα Κοινωνικής Λογιστικής (ΜΚΛ)</i>	170
<i>Τμήμα Α (III): Σχέσεις ρών και στοκ στα μακροοικονομικά δεδομένα</i>	175
Τμήμα Β: Υποδείγματα εισροών-εκροών – Οικονομικές διασυνδέσεις και αναπτυξιακές δομές	181
<i>Γενικές παρατηρήσεις</i>	181
<i>Τμήμα Β (I): Διασυνδέσεις και οργανική συνοχή οικονομικών χώρων</i>	187
(A) Διασυνδέσεις παραγωγής	187
(B) Εισοδηματικές διασυνδέσεις	190
<i>Τμήμα Β (II): Ο πίνακας εισροών-εκροών και η στατική του αξιοποίηση</i>	192
(A) Κλαδική διάρθρωση παραγωγικών σχέσεων, δαπανών και εισοδημάτων στην παραγωγική ενεργοποίηση	193
(B) Απλό στατικό υπόδειγμα εισροών-εκροών του W. Leontief	195
<i>Τμήμα Β (III): Η δυναμική προέκταση υποδειγμάτων εισροών-εκροών</i>	201
<i>Τμήμα Β (IV): Κριτική αξιολόγηση</i>	206
<i>Σημειώσεις</i>	209

Τρίτο Κεφάλαιο
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ, ΑΓΟΡΑ
ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΚΡΑΤΟΣ

Εισαγωγικά	215
Γενικοί όροι και έννοιες από τη σφαίρα των αγορών και του δημόσιου οικονομικού χώρου	219
Τμήμα Α: Θεσμική συγκρότηση και οικονομική δυναμική	224
<i>Εισαγωγικές αναφορές πάνω στα περιεχόμενα της θεσμικής οικονομικής</i>	224
<i>Εναλλακτικές προσεγγίσεις στη συγκρότηση οικονομικών θεσμών</i>	229
<i>Οικονομικοί θεσμοί και τροχιές μακροοικονομικής δυναμικής</i>	234
<i>Οικονομικοί θεσμοί και αντιτιθέμενα-συγκρουόμενα συμφέροντα</i>	236
<i>Κριτικές παρατηρήσεις και επανατοποθέτηση</i>	242
<i>Συμπεράσματα</i>	250
Τμήμα Β: Αναπτυξιακό κράτος	252
<i>Εισαγωγικές παρατηρήσεις και εμπειρικά δεδομένα</i>	252
<i>Κράτος και οικονομική διακυβέρνηση</i>	261
<i>Κράτος cum/versus αγορά: εναλλακτικές θεωρητικές προσεγγίσεις</i>	265
(Α) Η «νεοκλασική αντεπανάσταση»	266
(Β) Η αντιστροφή φοράς του εννοιολογικού εκκρεμούς με την ανάδειξη συμπληρωματικών ρόλων αγοράς-κράτους	270
<i>Θεσμοί, οργάνωση και κοινωνικό κεφάλαιο</i>	274
Τμήμα Γ: Διεθνής μεταβίβαση αγοραστικής δύναμης και μακροοικονομική προσαρμογή	276
<i>Εισαγωγή</i>	276
<i>Καθαρή χρηματοοικονομική μεταβίβαση και διαδικασίες μακροοικονομικής προσαρμογής</i>	280
<i>Το πρόβλημα του κρατικού προϋπολογισμού</i>	281

<i>Το συναλλαγματικό πρόβλημα</i>	283
<i>Επεξηγηματικές ιστορικές αναφορές</i>	284
<i>Μακροοικονομικά συστατικά της καθαρής χρηματοοικονομικής μεταβίβασης και ο ρόλος του κράτους</i>	291
<i>Η εσωτερική κινητοποίηση και το πρόβλημα προϋπολογισμού</i>	291
<i>Μεταβίβαση αγοραστικής δύναμης και το συναλλαγματικό πρόβλημα</i>	299
<i>Τελικοί σχολιασμοί</i>	305
Παράρτημα: <i>Προέλευση των θεσμών και οι περιπτώσεις της φύσης-γεωγραφίας και της κουλτούρας-ιδεολογίας</i>	308
<i>Σημειώσεις</i>	314

Τέταρτο Κεφάλαιο

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ, ΔΥΪΣΜΟΣ ΚΑΙ ΦΤΩΧΕΙΑ

Τμήμα Α: Πλέγματα μεγέθυνσης-ανισότητας	327
<i>Εισαγωγικά</i>	327
<i>Αντιφατικές θεωρήσεις αιτιότητας μεταξύ ανισότητας και μεγέθυνσης</i>	333
A.1 Θετικές επιδράσεις ανισοτήτων στη μεγέθυνση	333
A.2 Αρνητικές επιδράσεις ανισοτήτων στη μεγέθυνση	340
A.2.1 Ανθρώπινο κεφάλαιο	340
A.2.2 Παραγωγικές δυνατότητες και ευκαιρίες	345
A.2.3 Εχέγγυα για επενδύσεις	347
A.2.4 Σχέσεις οικονομίας και πολιτικής	349
Τμήμα Β: Οικονομική και κοινωνική αποστέρηση – Δυϊσμός και τα οικονομικά της φτώχειας	350
<i>Εισαγωγικά</i>	350
<i>Ιδιότητες δυϊσμού και ανισοτήτων στην αναπτυξιακή διαλεκτική</i>	358

<i>Από τη φυσιολογία στην κοινωνική διάσταση</i>	
<i>της φτώχειας</i>	363
(Α) Προσεγγίσεις οικονομικής αποστέρησης και όρια απόλυτης φτώχειας	363
(Β) Η κοινωνική αποστέρηση	374
<i>Β.1 Αναγνώριση συνθηκών κοινωνικής αποστέρησης</i>	377
B.1.1 Τρωτότητα	377
B.1.2 Ανισότητα	381
B.1.3 Παραβίαση βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων	385
(Γ) Παγίδες φτώχειας	386
<i>Γ.1 Πολλαπλά σημεία «ισορροπίας» και απαιτήσεις κρίσιμης μάζας πόρων και κλίμακας δραστηριοτήτων</i>	388
<i>Γ.2 Ο ρόλος των θεσμών στη δημιουργία παγίδων φτώχειας</i>	395
<i>Γ.3 Φτώχεια σε συνθήκες διαφθοράς και κοινωνικής-οικονομικής «συγγένειας»</i>	398
Γ.3.1 Διαφθορά και φτώχεια	398
Γ.3.2 Κοινωνική-οικονομική «συγγένεια και γειτνίαση» στην αντιμετώπιση ή/και διαμόρφωση συνθηκών φτώχειας	400
Παράρτημα: <i>Σχετική φτώχεια στη σύγχρονη ελληνική πραγματικότητα</i>	403
<i>Σημειώσεις</i>	411

Πέμπτο Κεφάλαιο

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΛΥΨΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Εισαγωγικές παρατηρήσεις	429
Τμήμα Α: Χρηματοοικονομική ανάπτυξη και οικονομική μεγέθυνση	432
<i>Α.1 Γενική επισκόπηση αντιφατικών ερμηνειών</i>	432
<i>Α.2 Σύγχρονες αντιλήψεις σχέσεων αιτιότητας</i>	435

<i>A.3 Μικροαλληλεξαρτήσεις και μακροεπιδράσεις στη χρηματοδότηση της μεγέθυνσης.</i>	437
<i>A.4 Γενικά συμπεράσματα από διαθέσιμα εμπειρικά στοιχεία</i>	448
Τμήμα Β: Χρηματοοικονομικές ερμηνείες και εκλαμβανόμενες πραγματικότητες	450
<i>B.1 Εισαγωγικές παρατηρήσεις</i>	450
<i>B.2 Ο αντιθετικός χαρακτήρας σύγχρονων θεωρήσεων και τα αντιφατικά τους συμπεράσματα.</i>	452
<i>B.2.1 Ο «νόμος του Say» και χρηματοοικονομικές λειτουργίες</i>	454
<i>B.3 Μεταβαλλόμενες αντιλήψεις και αντιστροφή επίσημων θέσεων ως προς τις συνέπειες της διεθνούς χρηματοοικονομικής ολοκλήρωσης.</i>	458
<i>B.4 Σύγχρονες, πιο ετερόδοξες, αλλά και ρεαλιστικότερες, θεωρήσεις</i>	461
<i>B.5 Απελευθέρωση κεφαλαιαγορών και τροχιές μακροοικονομικής μεγέθυνσης με εγγενή αστάθεια και περιοδικές κρίσεις</i>	469
Τμήμα Γ: Διεθνής χρηματοοικονομική ολοκλήρωση	473
<i>Γ.1 Εισαγωγικές επισημάνσεις</i>	473
<i>Γ.2 Διεθνείς δίαυλοι χρηματοοικονομικών δραστηριοτήτων</i>	479
Παράρτημα: Εμπειρικά δεδομένα διαύλων της διεθνούς χρηματοοικονομικής ολοκλήρωσης (εικοσιπενταετία 1980-2004)	485
<i>Εμπειρικά δεδομένα</i>	485
<i>Τρία γενικά συμπεράσματα</i>	494
<i>Σημειώσεις</i>	496
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	509
ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΝΤΙ ΓΙΑ ΛΕΞΕΙΣ	
<i>Ένθετο φωτογραφιών από εμπειρίες οικονομικής και ανθρώπινης ανάπτυξης</i>	537